

REPERTORIUL scris cu majuscule

Propunerile de măsuri prezentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu și aprobate de Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului, expunerea secretarului general la Consfătuirea activului de partid din domeniul ideologiei, constituie o expresie a grijii deosebite pe care o arată partidul tuturor formelor de influențare a conștiinței, tuturor mijloacelor care pot grăbi procesul de maturizare a unei noi psihologii, eliberată de vestigiile morale rămase ca o povară, moștenire degradată a orinduirilor apuse.

În cadrul unei vaste opere de purificare etică, teatrul e obligat să joace un rol de mîna întii, chemat să devină o tribună militantă purtînd o puternică încălțătură ideologică, exprimată în formele unei estetici superioare. Respingînd ispitele unui didacticism plicticos sau ale unui tezism gregar, refuzînd cu egală autoritate fabricatele de orice inspirație, natură sau pretenție, teatrul epocii noastre se cuvine să facă pe deplin serviciul unei universități revoluționare care să propună spectatorilor săi emoționați un înalt mesaj de idei și sentimente, noi și cutezătoare valori morale. În cadrul unei asemenea sarcini de o nobilă investitură, **REPERTORIUL** — scris cu majuscule — al oricărui teatru se cuvine să însemne altceva decît o simplă listă de piese alese în funcție de conjuncturi și interese întîmplătoare, trebuie să se transforme în temelia ideologică a teatrului respectiv, în programul său de luptă revoluționară. Fără îndoială că acest program e obligat la sarcina sa fundamentală: sprijinirea

derivă dintr-o bunăvoință: din însăși rațiunea de existență a oricărui teatru. Fără o dramaturgie originală — o știm de peste o sută de ani, mulțumită condeiului lui Mihai Eminescu — fără o dramaturgie care să oglindească viața poporului, luptele și speranțele lui, poate înflori, cel mult, un comerț de teatru, dar nu un teatru în accepția majoră și respectată a termenului. Dar și acest sprijin dat dramaturgiei contemporane trebuie supus unui criteriu politic și estetic riguros. Fiindcă nu orice producție autohtonă contemporană reprezintă dramaturgia originală a epocii socialiste. În numele dramaturgiei originale și a stimei pe care o solicită, am asistat în ultimii ani la suficiente surrogate de inspirație mai mult decît discutabilă, de un gust mai mult decît îndoielnic. O dramaturgie puternică, adevărată, inspirată realmente din viața de azi a poporului nostru, drame și comedii autentice, emoționante, purtînd un mesaj clar, iată la ce ne cheamă documentele de partid, iată ce mi se pare că trebuie să constituie și misiunea fiecărui dramaturg și obligația și veghea de fiecare zi a celor ce răspund de destinele unei scene.

Dramaturgia clasică românească reprezintă un tezaur inepuizabil, atunci cînd nu ne apropiem de piesele respective însuflețiți de dubioasa dorință de a le demitiza, ci cu respectul pe care îl reclamă niște pagini nemuritoare. Regizorii tineri, dornici să se afirme, să se apropie de aceste capodopere, nu împinși de resortul suspect al unei originalități

hazardate, ci animați de dorința să prezinte aceste opere în versiuni de o exemplară fidelitate față de textele interpretate, în spectacole de o nobilă ținută artistică realistă, singura modalitate majoră capabilă să transmită mesajul acestor opere, spiritul lor. O versiune realistă nu înseamnă restituire muzicală, așa cum elucubrațiile inepte nu echivalează cu o reală modernitate.

Literatura clasică universală rămâne o comoară pe care se cuvine s-o mijlocim tinerelor generații de spectatori în reprezentații de o înaltă și contemporană interpretare. Numai că o reală și modernă interpretare nu înseamnă dispreț pentru text, arbitrară vizionări scenografice, frivolitate și lipsă de răspundere pentru spiritul lucrărilor ridicate la verticala scenei. În numele etern invocatei „vizionări regizorale” am asistat la destule impetități. E momentul ca Oedip-Rege, Hamlet sau Avarul să fie gândite nu în eventuala, presupusa versiune a lui „Living Theater”, ci în spiritul bunei tradiții a teatrului românesc, așa cum ne-a lăsat-o moștenire Nottara sau Paul Gusty, îmbogățită această tradiție cu toate achizițiile reale și fructuoase ale artei contemporane.

Teatrul românesc scris între cele două războaie mondiale — ne gândim la maestrul Victor Eftimiu, la atâtea piese încă nereprezentate ale lui Camil Petrescu — și Danton

e doar un exemplu — sau la altele necunoscute publicului nostru tinăr, purtând semnătura lui George Mihail Zamfirescu, Mihail Sebastian, Alexandru și Nicolae Kirilescu, tot acest teatru de un incontestabil prestigiu artistic e timpul să iasă din domeniul unui anonimăt nemeritat și să-și recunoască, pe scenele noastre, drepturile.

Literatura dramatică a țărilor socialiste oferă numeroase lucrări de o ținută artistică verificată. O bună valorificare a acestor piese, în traduceri exemplare, va conduce la realizarea unor succese certe și pe scenele noastre.

Piesele din dramaturgia progresistă contemporană, scrise nu rareori cu o devoțiune eroică în țările capitaliste, se cuvine să completeze un repertoriu militant, de o percutantă valoare ideologică, de o înaltă expresie artistică.

Sintem încredințați că astfel înțeles, REPERTORIUL, scris cu majuscule, va însemna mai mult decât un simplu caiet de sarcini al unui teatru, va deveni pasionanta funcție a unei instituții ideologice militante, dornică să traducă în viață înaltele chemări ale documentelor noastre de partid, îndemnuri patetice și înflăcărâte la realizarea unei arte noi, îndrăznețe, originale, convingătoare, demnă de epoca pe care o trăim și pe care o construim cu brațele, inimile și mintea noastră.

VICTOR EFTIMIU

Aripi pentru zborul spre înălțimi

Îmi aduc deplina mea adeziune față de propunerile de măsuri prezentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educație marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii.

Întreaga mea operă, prin crezul meu artistic, prin conținutul și forma sa, a fost dedicată întotdeauna poporului român, făuritor al unor bunuri nepieritoare, materiale și culturale. Încă de la început, creația mea și-a tras rădăcinile din creația populară, a căutat să fie ecou al bucuriilor, suferințelor și mai ales năzuințelor neamului românesc.

Mă bucur că azi, acum, în această vară, pe așizele teatrelor bucureștene, se află înscrise numele a două din piesele mele: Omul care a văzut moartea și Fetele Didinei, piese în care răzbate o privire critică la adresa vechilor așezări, încrederea în viitorul pe care oamenii muncii — printre care ne aflăm și noi, creatorii — îl făuresc astăzi.

Ca unul din cei mai vîrstnici scriitori români, pot afirma cu deplină încredință și convingere că propunerile secretarului general al Partidului Comunist Român, sînt menite să dea aripi și mai puternice zborului spre înălțimi al gândului și cuvintului românesc.